

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Täydentävä lausunto Suomen Alkoholijuomakauppa ry:n antamaan lausuntoon koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta (HE 131/2025 vp)

Suomen Alkoholijuomakauppa ry (SAJK) kiittää mahdollisuudesta täydentää lausuntoaan sen jälkeen, kun sosiaali- ja terveysvaliokunta on julkistanut aiemmin salatut asiakirjat pilot-menettelystä.

Etämyyntiä koskevat muutosehdotuksemme hallituksen esitykseen

- 1) Etämyynti tulisi rajoittaa kotimaisten vähittäismyyntirajojen mukaisesti
- 2) Alkoholilakiin kirjattaisiin etämyyjien rekisteröitymisvelvoite, ja kuljetusyrityksille säädettäisiin velvollisuus tarkistaa ennen tuotteen vastaanottamista, että Suomen voimassa olevaa lainsäädäntöä on **noudatettu** (valmisteverotuslain mukainen veronmaksun tunnistaminen ja jätelain mukainen tuottajavastuu)

Valiokunnan julkaisemista asiakirjoista käy ilmi, että Suomen komissiolle esittämät linjaukset, eli etämyynnin rajaaminen yksinmyyntioikeuden piiriin kuulumattomiin alkoholijuomiin ja ulkomaisten toimijoiden kertaluonteinen rekisteröityminen, tyydyttävät komissiota. Valmistelua ja vuoropuhelua komission kanssa olisi voitu jatkaa tältä pohjalta.

- *Distance selling of alcoholic beverages containing between 2.8% and 5.5% would be allowed for any retailer established in an EU Member State, **subject to a one-time notification for each operator.** Under the upcoming draft, delivery of private delivery points, but even the possibility for home-delivery is not ruled out. **Overall the system would not discriminate between domestic and foreign retailers;***
- *Distance selling of alcoholic beverages containing above 5.5% would be prohibited (reserved to the monopoly).*

*The Commission services **expressed their satisfaction** with the direction of the proposal and their availability to continue to cooperate with the Finnish authorities in finding a balanced solution for pending legal and practical issues.*

(sivu 87 julkaistussa asiakirjakokonaisuudessa)

Rajoittamaton etämyynti ei tarkoita selkeytystä laintilaan

Alkoholilain muutoksen tarkoituksena etämyyntikysymyksen osalta oli laintilan selkeyttäminen.

Hallituksen esityksessä etämyyjillä ei olisi mitään rajoitteita, kun taas kotimainen toimiala pysyisi edelleen luvanvaraisena, säädeltynä ja valvottuna. **On kestävämpiä, että samalla markkinalla yritykset toimisivat kaksilla eri pelisäännöllä riippuen siitä, mihin maahan ne ovat sijoittuneet.**

Perustuslakivaliokunnan mietintöä lainaten: ”*perustuslain yhdenvertaisuussäännöksen ja myös elinkeinonvapauden kannalta perustellumpi olisi sellainen ratkaisu, jossa sekä etämyyntiä harjoittavia toimijoita että kotimaan vähittäismyyjiä kohdeltaisiin samoin.*”

Myös lainsäädännön arviointineuvosto totesi aiemmin: ”*valitussa vaihtoehdossa kotimaiset ja ulkomaiset alkoholin etämyyjät joutuvat epätasa-arvoiseen kilpailuasemaan. Myös esitysluonnoksessa mainitaan, että ehdotuksella voi olla negatiivisia vaikutuksia markkinoiden toimivuuteen, mikä voi heikentää kotimaisten toimijoiden asemaa.*”

Etämyyntiä ei selkeytetä siten, että ulkomaiset yritykset vapautetaan kaikista rajoitteista ja velvoitteista.

Etämyyjien rekisteröityminen yksinkertaistaisi ulkomaisten toimijoiden verovelvollisuuden valvontaa. Rekisteröimätön toimija toimisi jo lähtökohtaisesti säännöstenvastaisesti, ilman että viranomaisten pitäisi käyttää valvontaresursseja siihen, kuka on verovelvollinen. Muistutamme, että ulkomaisten nettimyyjien veronmaksuhaluttomuuden vuoksi Suomen valtio menettää vuositasolla verotuottoja jopa 285 miljoonaa euroa.

Pilot-asiakirjat paljastavat, että lainvalmistelu vielä vuoden 2022 lopulla oli varmistamassa kotimaisten ja ulkomaisten toimijoiden tasaveroisen kohtelun, huomioiden myös verojen keruun toteutumisen. Nykytilanne antaa hämmentävän kuvan suomalaisen lainvalmistelun ennakoitavuudesta ja johdonmukaisuudesta. Pyydämme, että sosiaali- ja terveysvaliokunta edellyttää lakiesityksen muuttamista edellä mainituilta osin.

Kunnioittavasti

Suomen Alkoholijuomakauppa ry
Susanna Heikkinen
toiminnanjohtaja